R.D. 28-6-29

MINDER FRA DEN GAMLE KØBMANDSGAARD

Fru Købmand Krogh fortæller om sit Barndomshjem.

Som et Minde om svundne Tiders Roskilde ligger Jørgen Kroghs hyggelige gamle Købmandsgaard i Skomagergade. Nu er Facaden lutter nypudset Kalk, som skjuler det gamle Bindingsværk, der oprindelig prægede Gaarden og endnu titter frem paa et af Lagermagasinerne.

— Købmandsgaarden er vist meget gammel, véd man egentlig h v o r gammel? spørger vi Fru K r o g, der altid har haft sit Hjem i de hyggelige lave Stuer over Forretningen. Her var hendes Barndomshjem, og her rykkede hun ind som ung Frue, da hendes Fader, Købmand Viggo T h o m s e n, overdrog Forretningen til Jørgen Krogh.

Oevr 100 Aar gammel.

— Ja, jeg har ladet mig fortælle, at der allerede i 1815—20 var Købmandsforretning her, men dens Historie begynder først omkring 1830, da Købmand Niels M a d s e n overtog den. Han hørte til en af Roskildes gamle Slægter . . . hans to Døtre, Lærerinderne Frkn. Frederikke og Julie Madsen, lever jo her i Byen endnu.

— Han blev Deres Fars Forgænger?

— Ja, og en dygtig Forgænger, der fik Landboerne i Tale. Den Gang hørte der jo til enhver Købmandsgaard store Staldrum, hvor Befolkningen ude fra Egnen kørte ind for at stalde Hestene op, naar de kom til Byen.

— Hvornaar kom Deres Far til?

— I Begyndelsen af 60'erne. Han gik i Lære hos Niels Madsen, og efter nogle Aars Forløb overtog Far Forretningen 1870 . . . det var før han endnu var myndig. Han maatte søge Bevilling for at drive Forertningen selvstændigt, kan jeg huske, han har fortalt.

Damernes Markedskaffe.

— Kan De ikke nogle Smaatræk fra Barndomstiden?

Fru Krogh ser sig lidt uvis om i sine Stuer, hvor alt harmonerer saa smukt med hendes egen stilfærdige Personlighed.

— Det var jo en mere gammeldags Tid end nu, kommer Svaret lidt tøvende. Far nedlagde Malteriet, der var knyttet til Forretningen, og i Stedet voksede efterhaanden Korn- og Foderstofforretningen frem. Her var altid et myldrende Liv i Gaarden og særlig paa Markeds- eller Dyrskuedage. Saa kom Landboerne kørende til Bys med Familien bag i Vognen. Mændene samledes gerne i Kontoret hos Far, medens Damerne blev budt ovenpaa til Kaffe og Wienerbrød. Det var Skik og Brug . . . mange Gange kom man derved i nærmere Forbindelse med Land-Kunderne end nu, hvor Lastbilen kører ud i Oplandet med Varer og tager Grisene med tilbage til Griseladen som en Mellemstation, før de ender paa Slagteriet . . .

Hver Tid har jo sine Skikke og sine Fordele, siger Fru Krogh. Megen Tid spares jo ved Hjælp af Telefonen, men den har dog ikke betydet, at den personlige Kontakt er udryddet mellem Købmand og Kunder. Hos os kommer de i hvert Fald den Dag i Dag, naar Vejen falder forbi.

Vi tager Afsked og kigger i Forbifarten paa de morsomme gamle Metalornamenter, der er indmuret i Trappeopgangen til den gamle Købmandsgaard. Vi „brækker Ben" paa Gaardspladsens toppede Brosten, og vi faar Lov at beundre Mølleriet og Foderblandingsanlægget, der sirligt sorterer Indmaden ud i Magasiner med Indskrifter som Soyakager, Solsikkekager, Palme- og Jordnødkager m. m. Mod Gaardsiden ligner Købmandsgaarden det gamle, længst forsvundne Roskilde. Der er opført en Lagerbygning, men ellers ligger her en Idyl fra 1820'ernes Dage. E—e.